

การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุด
สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยนาฏศิลปพัทลุง*
DEVELOPMENT OF VIDEO MEDIA ON DRUM KIT SKILL EXERCISES
FOR LOWER SECONDARY SCHOOL STUDENTS PHATTHALUNG
COLLEGE OF DRAMATIC ARTS

พริพงษ์ จีระเจริญพงษ์¹ และ กิตติชัย รัตนพันธุ์²

Priraphong Chiracharoenph¹ and Kittichai Rattanaphan²

¹⁻²สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

¹⁻²Bunditpatanasilpa Institute, Thailand

Corresponding Author's Email: Priraphong2689@gmail.com

วันที่รับบทความ : 2 เมษายน 2569; วันแก้ไขบทความ 9 เมษายน 2569; วันตอบรับบทความ : 11 เมษายน 2569

Received 2 April 2026; Revised 9 April 2026; Accepted 11 April 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยนาฏศิลปพัทลุง รวมทั้งเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังใช้สื่อ และศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียน โดยเป็นการวิจัยและพัฒนา กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนสาขาวิชาดุริยางค์สากล เอกกลองชุด จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสมของสื่อ แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ร้อยละ และการเปรียบเทียบคะแนนก่อน-หลังเรียน

Citation:



* พริพงษ์ จีระเจริญพงษ์ และ กิตติชัย รัตนพันธุ์. (2569). การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยนาฏศิลปพัทลุง. วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม, 4(3), 73-85.
Priraphong Chiracharoenph and Kittichai Rattanaphan. (2026). Development Of Video Media On Drum Kit Skill Exercises For Lower Secondary School Students Phatthalung College Of Dramatic Arts.

Journal of Interdisciplinary Social Development, 4(3), 73-85.;

DOI: <https://doi.org/10.>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/>

ผลการวิจัย พบว่า สื่อวีดิทัศน์มีประสิทธิภาพ 85.83/88.06 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เท่ากับ 88.06 สูงวก่อนเรียนซึ่งเท่ากับ 57.78 แสดงว่าสื่อสามารถพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการปฏิบัติกลองชุดได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 ทั้งด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความเข้าใจการอ่านโน้ต และการบรรเลงกลองชุดอย่างถูกต้องตามหลักดนตรีสากล โดยผลการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสื่อและการจัดการเรียนรู้ดนตรีที่เน้นทักษะปฏิบัติในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

คำสำคัญ: สื่อวีดิทัศน์, ชุดฝึกทักษะกลองชุด, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

The purposes of this research were to develop and determine the efficiency of a video instructional medium on drum kit skill training sets for lower secondary school students at Phatthalung College of Dramatic Arts, to compare student's learning achievement before and after using the medium, and to study their satisfaction levels. This study employed a Research and Development (R&D) design. The target group consisted of 9 drum kit major students in the Western Music program, selected through purposive sampling. The research instruments included a suitability evaluation form for the medium, pre-test and post-test assessments. Data were analyzed using mean, percentage, and a comparison of pre-test and post-test scores.

The findings revealed that the developed video medium achieved an efficiency of 85.83/88.06, which exceeded the 80/80 criterion. The post-test learning achievement score 88.06 was significantly higher than the pre-test score 57.78, indicating that the medium effectively enhanced the students' knowledge, understanding, and drum kit performance skills. Furthermore, the student's satisfaction was at the highest level with a mean score of 4.69, specifically in the areas of self-directed learning, drum notation literacy, and the ability to perform correctly according to Western music principles. These results can serve as a

guideline for developing instructional media and managing practice-based music education in basic education.

Keywords: Video media, Drum skills training kit, Learning achievement

บทนำ

ในยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีทำให้ชีวิตเร่รับจนขาดสมดุล การส่งเสริมสุนทรียภาพผ่านดนตรีจึงเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และผ่อนคลายความตึงเครียด การเรียนดนตรีโดยเฉพาะเครื่องกระทบอย่างกลองชุด ไม่ได้มุ่งเน้นเพียงความไพเราะ แต่เป็นการฝึกวินัย การประสานงานของร่างกาย และทักษะทางสังคมที่ช่วยให้ผู้เรียนเติบโตอย่างรอบด้าน ดังนั้น ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องใช้สื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพเพื่อเปลี่ยนทฤษฎีที่เป็นนามธรรมให้กลายเป็นการปฏิบัติที่สนุกสนานและเห็นผลจริง กระบวนการเหล่านี้จะช่วยหล่อหลอมให้มนุษย์มีความละเอียดอ่อน มีสมาธิที่แน่วแน่ และพร้อมปรับตัวเข้ากับความท้าทายของโลกสมัยใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนและเข้มแข็ง

การศึกษาดนตรีในประเทศไทยกำลังเติบโตอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะการเริ่มต้นในวัยเยาว์เพื่อวางรากฐานทักษะที่มั่นคง สำหรับการเรียนกลองชุดที่เน้นสัญลักษณ์จังหวะมากกว่าระดับเสียง การใช้สื่อวีดิทัศน์จึงเข้ามามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการถ่ายทอดท่วงท่าการเคลื่อนไหวของมือและเท้าให้ชัดเจน ผู้เรียนสามารถสังเกตเทคนิคและทบทวนเนื้อหาได้ด้วยตนเองอย่างอิสระตามวิถียุคดิจิทัล ดังนั้นการบูรณาการสื่อสมัยใหม่ร่วมกับชุดฝึกทักษะจึงเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพ ช่วยลดข้อจำกัดของการเรียนแบบดั้งเดิม

การวิจัยครั้งนี้ เกิดจากการสังเกตว่าผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยนาฏศิลปพัทลุง มีปัญหาในการอ่านโน้ตและการฝึกปฏิบัติกลองชุด ผู้วิจัยจึงพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุดสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยนาฏศิลปพัทลุง เพื่อใช้เป็นสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ โดยมุ่งศึกษาว่าสื่อดังกล่าวสามารถช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น รวมทั้งพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตและการบรรเลงกลองชุดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองตามแนวทางสังคมดิจิทัล

การวิจัยนี้ มุ่งพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ชุดฝึกทักษะกลองชุดสำหรับนักเรียนมัธยมต้น วิทยาลัยนาฏศิลปพัทลุง เพื่อแก้ปัญหการอ่านโน้ตและการปฏิบัติที่ซับซ้อนในยุคดิจิทัล โดยสื่อดังกล่าวช่วยเปลี่ยนเนื้อหาธรรมให้เห็นภาพชัดเจน ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

และสามารถฝึกฝนพัฒนาทักษะได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้อง ตลอดจนเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ช่วยหล่อหลอมให้ผู้เรียนเติบโตอย่างสมดุล มีสมาธิ และมีรากฐานทางปัญญาที่เข้มแข็งผ่านการบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับสุนทรียภาพทางดนตรีอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง ชุดฝึกทักษะกลองชุด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ (Mixed Methods) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง วิชาเอกกลองชุด จำนวน 9 คน

2. เครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 แบบประเมินความเหมาะสมของสื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุด เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบประเมินเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามกับประเด็นประเมิน ได้คะแนนเฉลี่ย 0.93 ซึ่งผ่านเกณฑ์การพิจารณา ($IOC \geq 0.50$) หลังจากพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกกลองชุดสำเร็จ ได้นำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินความเหมาะสม ได้คะแนนเฉลี่ย 4.87 ซึ่งผ่านเกณฑ์การพิจารณา (คะแนนเฉลี่ย ≥ 3.51) สื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุด มีความเหมาะสมในการนำไปใช้จัดการเรียนการสอนกับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง

2.2 แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ ตอบคำถามสั้น ๆ 5 ข้อ ทักษะปฏิบัติกลองชุด 1 ข้อ รวม 40 คะแนน ครอบคลุมเนื้อหาที่เลือกจากหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ดนตรีสากลของวิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง ในเรื่องขององค์ประกอบกลองชุด โน้ตกลองชุด การปฏิบัติกลองชุด และการฝึกทักษะกลองชุด ซึ่งแบบทดสอบได้นำเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านกลองชุด (เนื้อหาชุดฝึกทักษะกลองชุด) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล และผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อวีดิทัศน์ รวมจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 0.98 ซึ่งผ่านเกณฑ์การพิจารณา ($IOC \geq 0.50$) จากนั้นนำแบบทดสอบไปใช้กับกลุ่มทดลองซึ่งไม่ใช่กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย เพื่อวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบตามวิธี KR-20 ได้ค่าเท่ากับ 0.80

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อสื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุด เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามกับระดับความพึงพอใจของผู้เรียน ได้คะแนนเฉลี่ย 0.67 ซึ่งผ่านเกณฑ์การพิจารณา ($IOC \geq 0.50$) จากนั้นนำแบบสอบถามไปปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปใช้กับกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยแบ่งกระบวนการเป็น 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการจัดการเรียนรู้ ระยะระหว่างการจัดการเรียนรู้ และระยะหลังการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ประสานงานกับผู้บริหารและครูของสถานศึกษาเพื่อขออนุญาตดำเนินการวิจัย พร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์และขั้นตอนแก่ผู้เรียน รวมทั้งขอความยินยอมจากผู้ปกครอง ก่อนเริ่มดำเนินการวิจัย จากนั้นดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) เพื่อวัดความรู้พื้นฐาน ความเข้าใจ และทักษะเบื้องต้นในการปฏิบัติกลองชุด โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบประเมินทักษะการปฏิบัติ ระยะระหว่างการจัดการเรียนรู้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุดที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยมีทั้งขั้นเตรียมการเรียนรู้และขั้นดำเนินกิจกรรม ซึ่งผู้เรียนได้ศึกษาจากสื่อวีดิทัศน์ ควบคู่กับการฝึกปฏิบัติกลองชุดจริงภายใต้การแนะนำของผู้วิจัย ระยะหลังการจัดการเรียนรู้ เมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Post-test) ด้วยแบบทดสอบชุดเดียวกับการทดสอบก่อนเรียน เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ก่อนรวบรวมคะแนน

จากการทดสอบก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน มาจัดระบบข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล เช่น การตรวจให้คะแนน การบันทึกคะแนน เป็นต้น เพื่อเตรียมสำหรับการวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการดังนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูล มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย เป็นการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์ใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพ E1/E2 โดย E1 เป็นค่าประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนรู้ระหว่างเรียน และ E2 เป็นค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์จากการทดสอบหลังเรียน ซึ่งนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 เพื่อพิจารณาประสิทธิภาพของสื่อที่พัฒนาขึ้น นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยการหาค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนเพื่อนำมาเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของผลการเรียนรู้ อีกทั้งยังวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์ เพื่อประเมินความเหมาะสมและประโยชน์ของสื่อในการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านทักษะกลองชุดของผู้เรียน

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าร้อยละ (Percentage) ซึ่งเหมาะสมกับประชากรที่ใช้ในการวิจัย เนื่องจากประชากรมีจำนวนน้อย

ผลการวิจัย

สำหรับการวิจัยนี้ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง ชุดฝึกทักษะกลองชุด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยนาฏศิลปพัทลุง ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ผลการพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยนาฏศิลปพัทลุง ได้ดำเนินการออกแบบและพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ ด้วยการวิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์ผู้เรียน การกำหนดวัตถุประสงค์ การเลือกวิธีการและสื่อ การใช้สื่อ การมีส่วนร่วมของผู้เรียน และการประเมินผล โดยนำมาประยุกต์และจัดสร้างเป็นสื่อประกอบชุดฝึกทักษะรายละเอียดดังนี้

1.1 ขั้นตอนเตรียมการ ได้วิเคราะห์ลักษณะของกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยนาฏศิลปพัทลุง เรียนดนตรีสากล วิชาเอกกลองชุด พบว่าหน่วยการเรียนรู้เรื่องกลองชุด เป็นส่วนหนึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้ดนตรีสากล มีเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา องค์ประกอบ โน้ต และรูปแบบการบรรเลงของแต่ละชนิดเครื่อง

ดนตรี เช่น กลองชุด กีตาร์ เป็นต้น จึงกำหนดเนื้อหาในการพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะ กลองชุด เป็น 2 เรื่อง คือ เรื่องที่ 1 กลองชุดและทฤษฎีโน้ตสากลเบื้องต้น เรื่องที่ 2 โน้ตกลอง และทักษะปฏิบัติกลองชุด เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักและจำองค์ประกอบของกลองได้ เนื่องจากโน้ต กลองเป็นโน้ตเฉพาะของอุปกรณ์กลองแต่ละชิ้น ผู้เรียนจำเป็นต้องรู้จักโน้ตสากล โน้ตกลอง สามารถอ่านและตีกลองได้ถูกต้อง การฝึกทักษะให้ชำนาญสร้างความสัมพันธ์ทั้งตา มือและเท้า จึงจะบรรเลงกลองชุดได้ถูกต้องสมบูรณ์

1.2 ขั้นตอนออกแบบและจัดทำสื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุด ได้จัดทำชุดฝึกทักษะ โดยมีสื่อวีดิทัศน์เป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ โดยใช้คิวอาร์โค้ดสแกนคู่มือสื่อวีดิทัศน์ จำนวน 3 เล่ม คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 แต่ละเล่มมีเนื้อหา แบบฝึกหัดจำนวน 4 แบบฝึกหัด แบบ ฝึกทักษะกลองชุด แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน เพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองและการ ฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ

1.3 ขั้นตอนประเมินผลสื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุด ได้ตรวจสอบคุณภาพโดย ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน และ ประเมินความสอดคล้องของประเด็นการประเมินกับข้อ คำถาม โดยแบบประเมินผ่านการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้คะแนนเฉลี่ย 0.93 ซึ่งผ่านเกณฑ์การพิจารณา ($IOC \geq 0.50$) นำแบบประเมินพร้อมสื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะ กลองชุด ทั้ง 3 เล่มให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสม ได้คะแนนเฉลี่ย 4.87 ผ่านเกณฑ์การ ประเมินที่ 3.51 แสดงว่าสื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุด มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ จัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ขั้นตอนหาประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุด เมื่อผ่านการ ประเมินความเหมาะสมของสื่อวีดิทัศน์ตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้ว ผู้วิจัยได้นำสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง ชุดฝึกทักษะกลองชุด ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยมีการวัดผลประเมินผลได้แก่ การ ประเมินผลก่อนเรียน ประเมินผลแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนทุกแบบฝึกหัดที่กำหนด และการสอบ หลังเรียนเมื่อเสร็จสิ้นการเรียนการสอน นำคะแนนแบบฝึกหัด จำนวน 4 แบบฝึกและคะแนน สอบหลังเรียนมาวิเคราะห์คะแนนหาประสิทธิภาพสื่อ ได้ตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุด

กิจกรรม	คะแนนเต็ม	N	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ยร้อยละ
แบบฝึกหัดระหว่างเรียน	40	9	34.33	85.83
แบบทดสอบหลังเรียน	40	9	35.22	88.06

จากตารางที่ 1 พบว่าคะแนนแบบฝึกหัด คือค่า E1 ได้คะแนนร้อยละ 85.83 กับคะแนนสอบหลังเรียน ได้คะแนนแบบทดสอบหลังเรียน คือค่า E2 ร้อยละ 88.06 สรุปผลการประเมินประสิทธิภาพสื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดชุดฝึกทักษะกลองชุด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา วิทยาลัยนาฏศิลปพัทลุง คือ E1/ E2 เท่ากับ 85.83/88.06 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 80/80 สื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยนาฏศิลปพัทลุงสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยสื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยนาฏศิลปพัทลุง

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน ของการใช้สื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา วิทยาลัยนาฏศิลปพัทลุง ด้วยแบบทดสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ แบบตอบคำถาม 5 ข้อ และปฏิบัติกิจกรรมบรรเลงกลองชุด 1 ข้อ รวม 40 คะแนน วิเคราะห์คะแนนก่อน-หลังเรียนด้วยค่าเฉลี่ยค่าร้อยละมีผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน ของการใช้สื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลอง

แบบทดสอบ	คะแนนเต็ม	N	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ยร้อยละ
ก่อนเรียน	40	9	23.11	57.78
หลังเรียน	40	9	35.22	88.06

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการสอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยนาฏศิลปพัทลุง มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ร้อยละ 88.06 สูงกว่าก่อนเรียน ร้อยละ 57.78 โดยคะแนนเพิ่มขึ้นร้อยละ 30.28 ของคะแนนเต็ม 40 แสดงว่าสื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยนาฏศิลปพัทลุง ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้อย่างชัดเจน

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อสื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุด

หลังสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยสื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุดแล้ว ผู้วิจัยได้สอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อสื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุด ด้วยแบบสอบถามที่กำหนด ผลการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อสื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุด

ที่	รายการ	$\bar{X}$	ระดับความพึงพอใจ
1	ชุดฝึกทักษะมีวัตถุประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน	4.78	มากที่สุด
2	ชุดฝึกทักษะมีเนื้อหาเหมาะสมกับความสนใจ ความสามารถของผู้เรียน	4.67	มากที่สุด
3	ชุดฝึกทักษะมีวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน	4.78	มากที่สุด
4	ชุดฝึกทักษะมีขั้นตอนกระบวนการที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข	4.33	มาก
5	ชุดฝึกทักษะทำให้ผู้เรียนมีความรู้และมีทักษะในเรื่องของกลองชุด	4.78	มากที่สุด
6	ชุดฝึกทักษะทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการเรียนมีความน่าสนใจ น่าเรียนรู้	4.67	มากที่สุด
7	ชุดฝึกทักษะมีวิธีการประเมินผลจากการปฏิบัติจริง	4.89	มากที่สุด
8	สื่อวีดิทัศน์น่าสนใจ ดูง่าย ปฏิบัติตามได้	4.67	มากที่สุด
	รวม	4.69	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อสื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.69

การอภิปรายผล

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลจากการพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง พบว่า สื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุด ที่ได้รับการประเมินด้วยแบบประเมินความเหมาะสมที่กำหนด ซึ่งเป็นแบบประเมินความเหมาะสมที่ผ่านการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญ มีค่า IOC เฉลี่ยรวมเท่ากับ 0.93 ซึ่งผ่านเกณฑ์การพิจารณาความสอดคล้อง ($IOC \geq 0.50$) มีผลการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.87 ซึ่งสูงกว่าค่าที่กำหนดไว้ที่ 3.51 และเมื่อนำสื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุดไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่ามีประสิทธิภาพโดยมีค่า E1/E2 เท่ากับ 85.83/88.06 ผ่านเกณฑ์ 80/80 แสดงให้เห็นว่าสื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุด สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัย (สัณยพิชา โพธิ์ดอกไม้, 2563 น.117) ซึ่งกล่าวไว้ว่าสื่อที่พัฒนาขึ้นและมีความพร้อมในเชิงวิชาการ เหมาะกับการนำไปใช้สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน ของการใช้สื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุด พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ร้อยละ 30.28 สะท้อนว่าการใช้สื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุด มีส่วนส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างชัดเจน ผลที่เกิดขึ้นสามารถอธิบายได้โดยอาศัยแนวคิดของกาเย่ (Robert M. Gagné) ที่อธิบายว่าการเรียนรู้ของมนุษย์เกิดขึ้นเป็นลำดับขั้น และสามารถพัฒนาได้ผ่านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเป็นระบบ การจัดการเรียนการสอนต้องดำเนินการจากง่ายไปหายากตามลำดับเพื่อช่วยกระตุ้นและสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ แนวคิดของกาเย่จึงถูกนำไปใช้ในการออกแบบการสอนและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนอย่างแพร่หลาย (ทิตินา แคมมณี, 2553, น.72) ในขณะที่รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของ เดวิส (Davies' Instructional Model for Psychomotor Domain) ให้แนวคิดไว้ว่าการพัฒนาทักษะของผู้เรียนผ่านกระบวนการฝึกปฏิบัติอย่างเป็นลำดับขั้น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือ

ปฏิบัติจริงทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มอย่างเป็นขั้นตอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีเมื่อผู้เรียนได้เห็นตัวอย่างและลงมือปฏิบัติจริง ขั้นตอนสำคัญประกอบด้วย การอธิบายความรู้หรือทักษะ การสาธิตให้ผู้เรียนเห็นเป็นแบบอย่าง การให้ผู้เรียนเลียนแบบการปฏิบัติ การฝึกปฏิบัติซ้ำจนเกิดความชำนาญ และการประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ (สายสุรีย์ จันทุม, 2561, น. 226)

3. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนต่อสื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อสื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุด ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.69 ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า สื่อวีดิทัศน์และชุดฝึกทักษะกลองชุดสามารถตอบสนองต่อความต้องการในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี เป็นสื่อที่ช่วยให้สามารถเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย และนำไปใช้ฝึกปฏิบัติได้จริง ผู้เรียนศึกษาทบทวนเนื้อหาได้ด้วยตนเอง ส่งผลให้เกิดความมั่นใจในการฝึกปฏิบัติและช่วยพัฒนาทักษะทางดนตรีได้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับรายงานการวิจัยที่สรุปว่า นักเรียนที่ได้ใช้ชุดฝึกทักษะที่สร้างขึ้นแล้วนักเรียนมีความเห็นว่าชุดฝึกทักษะมีประโยชน์ และช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านทักษะการตีกลองชุดได้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังมีเนื้อหาครอบคลุมในวิชา การเรียงลำดับจากง่ายไปหายากได้อย่างเหมาะสม ทำให้นักเรียนเข้าใจในวิธีการฝึกฝนได้ง่ายขึ้น (สัญญา พิธิดอกไม้, 2563 น.119)

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัย เรื่อง สื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง สามารถสรุปข้อค้นพบและองค์ความรู้ใหม่ ดังนี้

1. ข้อค้นพบและองค์ความรู้ใหม่ด้านการเรียนรู้ พบว่า ความยากของผู้เรียนในการเรียนรู้เรื่องกลองชุด ไม่ได้อยู่ที่การท่องจำ แต่อยู่ที่ความเข้าใจในอุปกรณ์กลองชุดและโน้ตของอุปกรณ์นั้น ๆ เนื่องจากอุปกรณ์กลองชุดแต่ละชิ้นมีโน้ตกลองในตำแหน่งของตนเอง การจำแนกโน้ต การตีกลองแต่ละชิ้นให้ถูกต้อง สัมพันธ์กันจำเป็นต่อผู้เรียน การฝึกฝนที่ต่อเนื่องมีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการฝึกฝนที่มีตัวอย่างเป็นรูปธรรมผ่านสื่อวีดิทัศน์เป็นสิ่งที่สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องและมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น

2. ข้อค้นพบและองค์ความรู้ใหม่ด้านการพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุด แสดงให้เห็นว่า ในยุคที่สามารถเข้าถึงสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงอย่าง 5 G การใช้สื่อวีดิทัศน์ที่มีองค์ประกอบ ได้แก่ ภาพ เสียง วิดีโอ ทำให้อรรถาธิบายที่มากกว่าการนำเสนอเนื้อหา แต่

ทำหน้าที่เป็นสถานที่เรียนรู้ที่เอื้อให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามลำดับขั้นและทบทวนซ้ำได้ตามความต้องการ นอกจากนี้ การออกแบบให้ใช้สื่อได้สะดวกและเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา ยังเป็นแนวทางสำคัญในการเพิ่มความต่อเนื่องของการเรียนรู้ ซึ่งเป็นประเด็นที่ควรคำนึงถึงในการพัฒนาสื่อเพื่อการใช้งานจริงในสถานศึกษา

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง ครั้งนี้ สรุปได้ว่า สื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุงที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้และสามารถส่งผลให้นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างชัดเจน สื่อดังกล่าวสามารถพัฒนาทั้งความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการปฏิบัติกลองชุดของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้กลุ่มเป้าหมายยังมีความพึงพอใจต่อการใช้อุปกรณ์ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะในด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเพิ่มพูนความเข้าใจในการอ่านโน้ตเพลง และความสามารถในการบรรเลงกลองชุดได้อย่างถูกต้องตามหลักการทางดนตรีสากล ซึ่งผลสรุปจากการวิจัยในครั้งนี้ถือเป็นแนวทางสำคัญในการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาสื่อการสอนและการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาดนตรีที่เน้นทักษะการปฏิบัติสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐานในลำดับต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ 1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำสื่อวีดิทัศน์ชุดนี้ไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนในความรับผิดชอบ และปรับปรุงให้สมบูรณ์ขึ้นตามสมควร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนกลองชุดต่อไป 1.2 ครูผู้สอนที่จะใช้สื่อชุดนี้ สมควรมีการศึกษาชุดฝึกทักษะให้ละเอียด ก่อนนำไปสอน โดยเฉพาะอาจจะมีการโหลดสื่อวีดิทัศน์ไว้ในคอมพิวเตอร์ เพื่อป้องกันเวลามีปัญหา เช่น สัญญาณอินเทอร์เน็ตช้า ในส่วนของผู้เรียนที่เรียนโดยใช้สื่อชุดนี้ ควรตั้งใจเรียนรู้ทฤษฎีกลองชุด โดยเฉพาะต้องอ่าน เขียนโน้ตสากลได้คล่องแคล่ว เพราะในชุดฝึกทักษะมีแบบฝึกทักษะที่ต้องอ่านโน้ตได้คล่องจึงจะฝึกตีกลองได้ในเวลาอันสั้น
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป 2.1 การวิจัยครั้งนี้ มีข้อจำกัดในส่วนของกลุ่มประชากร เพราะปัจจุบันการเรียนกลองชุดในสถาบันการศึกษาของรัฐ ยังไม่แพร่หลายเท่าที่ควร ส่วนใหญ่ผู้เรียนจะเรียนจากสถาบันสอนดนตรีเอกชนเป็นหลัก ซึ่งทำให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจะมีนักเรียนน้อย การศึกษาครั้งต่อไปควรนำสื่อวีดิทัศน์ เรื่องชุดฝึกทักษะกลองชุดนี้ไปพัฒนา

ปรับปรุง ต่อยอดและใช้เก็บข้อมูลเพิ่มเติมกับกลุ่มประชากรที่มากขึ้น จะได้ผลลัพธ์ที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น 2.2 ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพิ่มเติมในอนาคต เพื่อเสริมสร้างให้มีสื่อที่สมบูรณ์ และหลากหลายรูปแบบยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชานนท์ จงจินากุล. (2565). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติกลองชุดตามแนวคิดของเดวิส รายวิชาดุริยางค์สากล 2 สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์. ใน รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทิตนา แหมมณี (2559). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น.
- สัณธิชา โพธิ์ดอกไม้. (2563). การพัฒนาชุดฝึกทักษะการตีกลองชุดขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถีธรรมแห่งมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ใน รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สายสุรีย์ จันปุ่ม. (2561). การพัฒนาชุดกิจกรรมการวาดภาพลายเส้นโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับทักษะปฏิบัติของเดวิส ที่เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ พฤติกรรมความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 10(28),228.
- Fungjai Academy. (n.d.). How to hold drum sticks. Fungjai Academy. Nichols, K. A. (2012). University of Iowa.
- Godøy, R. I., & Dahl, S. (2017). Exploring sound-motion textures in drum set performance. In 14th Sound & Music Computing Conference. Aalto University.